2026

MAPUDE204

शास्त्रबोधः -2

Full Marks: 80

Time : 3 Hours

(*The figure in the margin indicate full marks for the questions*)

अधोलिखितप्रश्नानां लघूत्तराणि लिखत - 1×10=10

1. कति वेदाङ्गानि सन्ति ?
2. शिक्षावेदाङ्गं वेदपुरुषस्य किम् अङ्गम् इति कथ्यते?
3. पाणिनीयशिक्षा कस्य वेदस्य शिक्षाग्रन्थः?
4. सांख्यकारिकायाः रचयिता कः अस्ति?
5. कति दुःखानि सन्ति?
6. राम टा इत्यत्र टकारस्य इत्-संज्ञा केन सूत्रेण भवति?
7. राम-शब्दस्य प्रादिपदिकसंज्ञा केन सूत्रेण भवति?
8. 'मगणस्य' स्वरूपं (चिह्नं) किं वर्तते?
9. अनुष्टुप्-छन्दसि प्रतिचरणं कति अक्षराणि भवन्ति?
10. इन्द्रवज्रा-छन्दसः मुख्यं लक्षणं लिखत।

टिप्पणीं लिखत – (केवलं पञ्चानाम्) 6×5=30

11. व्याकरण-वेदाङ्गम्
12. सरमा-पणि-संवाद-सूक्तम्
13. दुःखत्रयम्
14. सत्कार्यवादः
15. प्रातिपदिकम्
16. अनुष्टुप्-छन्दः
17. उपमा-अलङ्कारः

निम्नोक्तेषु प्रश्नेषु चतुर्णामुत्तरं प्रदेयम् - 10×4=40

18. शिक्षावेदाङ्गस्य परिचयं सविस्तरं लिखत।
19. ज्योतिषवेदाङ्गस्य परिचयं लिखत।
20. सांख्यकारिकायाः आधारेण 'दुःखत्रयाभिघातात्...' इति प्रथमकारिकायाः विस्तृतव्याख्यां कुरुत।
21. 'सत्कार्यवादस्य' साधनाय ईश्वरकृष्णेन दत्तानां पञ्चहेतूनां विवेचनं कुरुत।
22. रामशब्दस्य प्रथमाविभक्तौ एकवचनस्य रूपसिद्धिप्रक्रियां लिखत।
23. 'गण' इति शब्दस्य कोऽर्थः? अष्ट-गणानां सोदाहारणं परिचयं लिखत।

****